

Paragraf 209

Ärendenummer KS2020/18

Svar på motion om förändring av 1%-regeln gällande kulturbidrag vid nybyggnation

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen avslås.

Kommunstyrelsen för egen del

Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram riktlinjer för tillämpningen och omfattningen av reglerna för kulturbidrag vid nybyggnation

Reservationer

Ander Lindén (SD) och Kristjan Valdimarsson (SD) reserverar sig mot p.1 i beslutet.

Jesper Englundh (S), Matz Keijser (S), Solweig Sundblad (S), Solweig Eklund (S), Linda Johansson (S) och Anders Wikman (NE) reserverar sig mot beslutet.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Anders Lindén (SD) inkom den 10 januari 2020 med motion om förändring av enprocentregeln gällande kulturbidrag vid nybyggnation. Motionären yrkar på att enprocentregeln sänks till 0,5 procent i ett första steg och vid behov även ytterligare. Vidare föreslår motionen att lokala förmågor, till exempel elever från estetiska programmet, får tävla om utsmyckning av kommunala nybyggen istället för att dyra "erkända" konstnärer anlitas. Material till konstverken ska i möjligaste mån inhandlas lokalt och de vinnande bidragen premieras med stipendier. Slutligen yrkar motionären på att de medel som frigörs omfördelas för att täcka brister i service till de äldre och andra personer i behov av vård och omsorg.

För motiv för sina yrkanden hänvisas till kommande budgetårs omfattande ekonomiska utmaningar och att de äldre och sjukas möjlighet att ta del av ett bredare service- och aktivitetsutbud måste prioriteras.

Ärendets beredning

Motionen har varit på remiss till tekniska nämnden och upplevelsenämnden.

Upplevelsenämnden inkom med sitt remissvar den 29 april 2020. I sitt remissvar trycker de på att den offentliga konsten, som alla har tillgång till, är en del av vårt demokratiska samhälle. De betonar vidare vikten av att alla medborgare garanteras en likvärdig tillgång till offentlig konst. Enprocentregeln är ett verktyg både för att bidra till uppfyllandet av det nationella målet om gestaltad livsmiljö och för uppfyllandet av FN:s allmänna förklaring av mänskliga rättigheter som anger att alla ska ha "rätt att fritt taga del i samhällets kulturella liv, att njuta av konsten samt att bli delaktig av vetenskapens framsteg och dess förmåner" (artikel 27).

Tekniska nämnden inkom med sitt remissvar den 7 maj 2020. I sitt remissvar konstaterar tekniska nämnden att de inte påverkas om enprocentregeln förändras. Tekniska nämnden tilldelas hela investeringsbeloppet och avsätter en procent av beloppen för konstnärlig gestaltning. Sänks procentsatsen sänks också tilldelat investeringsbelopp. Tekniska nämnden anger också att en neddragning av medlen för konstnärlig gestaltning vid nybyggnation av fastigheter skulle påverka upplevelsen av byggnaderna negativt för de som använder dessa och därigenom sänka byggnadernas upplevda och reella värde. Som kommunens lokalförstärkare är detta inget tekniska nämnden vill medverka till.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen delar tekniska nämnden och upplevelsenämndens bedömning.

Då enprocentregeln är den enda finansieringskällan för all konstnärlig gestaltning i det offentliga rummet är det viktigt att den tillämpas på ett sådant sätt så att största möjliga effekt på avsatta medel uppnås både avseende bidraget till att uppfylla det nationella målet om gestaltad livsmiljö samt påverkan på fastighetsbeståndets upplevda och reella värde. Kommunledningsförvaltningen anser att det är oklart hur regeln används idag. Tillämpningen av kommunfullmäktigebeslutet från 2001 om att enprocentregeln ska gälla för konstnärlig gestaltning vid om-, till- och nybyggnad av offentliga byggnader behöver därför ses över. Definition på hur "byggkostnad" beräknas, ekonomisk redovisning av den konstnärliga gestaltningen och om och på vilket sätt konstnärlig gestaltning i närområden till byggnaden kan använda behöver förtydligas. Exempelvis är det troligt att bidraget till det nationella målet om gestaltad livsmiljö blir större om avsatta medel inte begränsas till byggnaden utan även kan fördelas på infrastruktur, exempelvis gångtunnlar, i närheten till aktuell byggnad.

Kommunledningsförvaltningen önskar därför ett uppdrag från kommunstyrelsen att ta fram riktlinjer för tillämpningen enprocentregeln. Riktlinjerna tas fram i samarbete

med upplevelse- och samhällsbyggnadsförvaltningen. I arbetet med dessa riktlinjer kommer även motionens yrkande om att i större utsträckning använda lokala förmågor, möjligheten att inhandla lokalt och stipendier att hanteras.

Kommunledningsförvaltningen förslår att motionen avslås.

Ekonomiska konsekvenser

Inga

Miljömässiga konsekvenser

Inga

Sociala konsekvenser

Inga

Beslutsunderlag

Remissvar från upplevelsenämnden, daterat 2020-04-29

Remissvar från tekniska nämnden, daterad 2020-05-07

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunfullmäktige

Motionen avslås.

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram riktlinjer för tillämpningen av enprocentregeln.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till kommunfullmäktige

Motionen avslås.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskott lämnar den delen av ärendet som rör kommunstyrelsen för egen del utan eget ställningstagande.

Yrkanden

Ulrika Ornbrandt (C) yrkar på att lägga till att kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram riktlinjer för tillämpningen och omfattningen av reglerna för kulturbidrag vid nybyggnation

Anders Lindén (SD) yrkar bifall till motionen.

Anders Wikman (NE) yrkar på avslag till motionen men yrkar bifall till förvaltningens förslag för kommunstyrelsen för egen del.

Jesper Englundh (S) yrkar på avslag till motionen och avslag på både p2 och Ulrikas yrkande.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns fyra förslag till beslut; Anders Lindéns (SD) yrkande om att bifalla motionen, Ulrika Ornbrands (C) tilläggsyrkande om att kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram riktlinjer för tillämpningen och omfattningen av reglerna för kulturbidrag vid nybyggnation, Anders Wikmans (NE) yrkande om att bifalla förvaltningens förslag till beslut och Jesper Englundhs (S) yrkar på avslag till motionen och avslag på både förvaltningens förslag till beslut i p2 och Ulrika Ornbrands yrkande om ändring av p2.

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen valt att bifalla Ulrika Ornbrands (C) förslag till beslut.

Anders Wikman (NE) begär votering som verkställs.

Ordförande förslår följande beslutsgång under voteringen:

De som röstar för tjänstemännens förslag till beslut som helhet röstar JA och de som röstar för Ulrika Ornbrands (C) ändringsyrkande röstar NEJ.

Voteringen resulterar i att Kommunstyrelsen valt att bifalla Ulrika Ornbrands (C) förslag till beslut med 8 röster mot 7.

Omröstning

Namn	Ja	Nej	Avstår
Ingvar Smedlund (M)		X	
Ulrika Ornbrant (C)		X	

Jesper Englundh (S)	X		
Mats Flodin (M)		X	
Elisabeth Norman (C)		X	
Jenny Gavelin (L)		X	
Bo Reinholdsson (KD)		X	
Kenneth Hällbom (MP)	X		
Matz Keijser (S)	X		
Solweig Sundblad (S)	X		
Solweig Eklund (S)	X		
Linda Johansson (S)	X		
Anders Wikman (NE)	X		
Anders Lindén (SD)		X	
Kristjan Valdimarsson (SD)		X	
TOTALT	7	8	

Kopia till:

Anders Lindén (SD), kommunledningsförvaltningen,
samhällsbyggnadsförvaltningen, upplevelseförvaltningen

Kommunledningsförvaltningen
Magnus Åsman
0171-62 62 16
Magnus.asman@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Svar på motion om förändring av 1%-regeln gällande kulturbidrag vid nybyggnation

Förslag till beslut

Motionen avslås

Kommunstyrelsen för egen del: Kommunstyrelsen ger

kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram riktlinjer för tillämpningen av enprocentregeln.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Anders Lindén (SD) inkom den 10 januari 2020 med motion om förändring av enprocentregeln gällande kulturbidrag vid nybyggnation. Motionären yrkar på att enprocentregeln sänks till 0,5 procent i ett första steg och vid behov även ytterligare. Vidare föreslår motionen att lokala förmågor, till exempel elever från estetiska programmet, får tävla om utsmyckning av kommunala nybyggen istället för att dyra "erkända" konstnärer anlitas. Material till konstverken ska i möjligaste mån inhandlas lokalt och de vinnande bidragen premieras med stipendier. Slutligen yrkar motionären på att de medel som frigörs omfördelas för att täcka brister i service till de äldre och andra personer i behov av vård och omsorg.

För motiv för sina yrkanden hänvisas till kommande budgetårs omfattande ekonomiska utmaningar och att de äldre och sjukas möjlighet att ta del av ett bredare service- och aktivitetsutbud måste prioriteras.

Ärendets beredning

Motionen har varit på remiss till tekniska nämnden och upplevelsenämnden.

Upplevelsenämnden inkom med sitt remissvar den 29 april 2020. I sitt remissvar trycker de på att den offentliga konsten, som alla har tillgång till, är en del av vårt demokratiska samhälle. De betonar vidare vikten av att alla medborgare garanteras en likvärdig tillgång till offentlig konst. Enprocentregeln är ett verktyg både för att bidra till uppfyllandet av det nationella målet om gestaltad livsmiljö och för uppfyllandet av FN:s allmänna förklaring av mänskliga rättigheter som anger att

alla ska ha "rätt att fritt taga del i samhällets kulturella liv, att njuta av konsten samt att bli delaktig av vetenskapens framsteg och dess förmåner" (artikel 27).

Tekniska nämnden inkom med sitt remissvar den 7 maj 2020. I sitt remissvar konstaterar tekniska nämnden att de inte påverkas om enprocentregeln förändras. Tekniska nämnden tilldelas hela investeringsbeloppet och avsätter en procent av beloppen för konstnärlig gestaltning. Sänks procentsatsen sänks också tilldelat investeringsbelopp. Tekniska nämnden anger också att en neddragning av medlen för konstnärlig gestaltning vid nybyggnation av fastigheter skulle påverka upplevelsen av byggnaderna negativt för de som använder dessa och därigenom sänka byggnadernas upplevda och reella värde. Som kommunens lokalförstärkare är detta inget tekniska nämnden vill medverka till.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen delar tekniska nämnden och upplevelsenämndens bedömning.

Då enprocentregeln är den enda finansieringskällan för all konstnärlig gestaltning i det offentliga rummet är det viktigt att den tillämpas på ett sådant sätt så att största möjliga effekt på avsatta medel uppnås både avseende bidraget till att uppfylla det nationella målet om gestaltad livsmiljö samt påverkan på fastighetsbeståndets upplevda och reella värde. Kommunledningsförvaltningen anser att det är oklart hur regeln används idag. Tillämpningen av kommunfullmäktigebeslutet från 2001 om att enprocentregeln ska gälla för konstnärlig gestaltning vid om-, till- och nybyggnad av offentliga byggnader behöver därför ses över. Definition på hur "byggkostnad" beräknas, ekonomisk redovisning av den konstnärliga gestaltningen och om och på vilket sätt konstnärlig gestaltning i närområden till byggnaden kan använda behöver förtydligas. Exempelvis är det troligt att bidraget till det nationella målet om gestaltad livsmiljö blir större om avsatta medel inte begränsas till byggnaden utan även kan fördelas på infrastruktur, exempelvis gångtunnlar, i närheten till aktuell byggnad.

Kommunledningsförvaltningen önskar därför ett uppdrag från kommunstyrelsen att ta fram riktlinjer för tillämpningen enprocentregeln. Riktlinjerna tas fram i samarbete med upplevelse- och samhällsbyggnadsförvaltningen. I arbetet med dessa riktlinjer kommer även motionens yrkande om att i större utsträckning använda lokala förmågor, möjligheten att inhandla lokalt och stipendier att hanteras.

Kommunledningsförvaltningen förslår att motionen avslås.

Ekonomiska konsekvenser

Inga

Miljömässiga konsekvenser

Inga

Sociala konsekvenser

Inga

Beslutsunderlag

Remissvar från upplevelsenämnden, daterat 2020-04-29

Remissvar från tekniska nämnden, daterad 2020-05-07

Ulrika K Jansson
Kommundirektör
Enköpings kommun

Magnus Åsman
Utredare
Enköpings kommun

Kopia till:

Anders Lindén (SD), kommunledningsförvaltningen,
samhällsbyggnadsförvaltningen, upplevelseförvaltningen

Motion om förändring av 1%-regeln gällande kulturbidrag vid nybyggnation

Enköpings kommun ställs kommande budgetår inför omfattande ekonomiska utmaningar. Sverigedemokraterna anser att vi måste prioritera att våra gamla och sjuka inte bara har precis så mycket att de överlever, utan att de skall kunna ta del av ett bredare service- och aktivitetsutbud.

Med anledning av detta yrkar Sverigedemokraterna i Enköping att:

- Den s.k. 1%-regeln avseende offentlig kommunal konst i ett första steg sänks till 0,5% och vid behov även ytterligare.
- Istället för dyra “erkända” konstnärer låta lokala förmågor, till exempel elever vid estetiska program, tävla om att utsmycka kommunala nybyggen
- Vinnande bidrag premieras med lokala stipendier
- Material till dessa konstverk inhandlas lokalt i största möjliga utsträckning, i den mån det inte redan görs
- Medel som lösgörs i samband med detta i första hand omfördelas för att täcka brister i service till äldre och andra personer i behov av vård och omsorg

Sverigedemokraterna i Enköping

Gruppledare Anders Lindén